

ITALY

**ONLINE
CONFERENCE**

**"FORMATION OF PSYCHOLOGY
AND PEDAGOGY AS
INTERDISCIPLINARY SCIENCES"**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-ONLINE

CONFERENCE

WWW.INTERONCONF.ORG

ISBN 978-955-3605-86-4

© Sp. z o. o. "CAN", 2024

© Authors, 2024

FORMATION OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY AS INTERDISCIPLINARY SCIENCES: a collection scientific works of the International scientific conference (13 May 2024). Part 29 – 346p.

Chief editor: Candra zonyfar- PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Tone Roald, PhD Associate Professor of Psychology University of Copenhagen

Elin Eriksen Ødegaard, Professor, Western Norway University of Applied Sciences

Mariane Hedegaard, Professor Emerita, Copenhagen University, Denmark

Magnus Englander, PhD Associate Professor of Psychology Malmö University, Sweden

Paul Sullivan, PhD University of Bradford Bradford, United Kingdom

Mathias TraczykSøren, PhD

Thiesen Amanda, PhD

Nybroe Rohde, PhD

Languages of publication: Italy, dansk, English, русский, беларуская, limba română, uzbek,

The compilation consists of scientific researches of scientists, post-graduate students and students who participated International Scientific Conference " FORMATION OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY AS INTERDISCIPLINARY SCIENCES " .

Gli atti della conferenza sono raccomandati per scienziati e insegnanti negli istituti di istruzione superiore. Possono essere utilizzati nell'istruzione, compreso il processo di insegnamento post-laurea, la preparazione per l'ottenimento di diplomi di laurea e master. La revisione di tutti gli articoli è stata effettuata da esperti, i materiali sono protetti dal diritto d'autore degli autori. Gli autori sono responsabili dei contenuti, dei risultati delle ricerche e degli errori.

TABLE OF CONTENTS	
Farxad Joldasov Bayrambaevich <i>OMMAVIY AXBOROT VOSITALARINING INSON VA JAMIYAT HAYOTIDAGI TA’SIRI HAMDA AXBOROT XURUJLARI</i>	9
Yoqubjonov Muslimbek Rustamjon o`g`li <i>BOBURSHUNOSLIKNING NAMANGAN MAKTABI TADQIQI</i>	16
Xalilov Nurullo Xamidillayevich Akbaraliyev Hikmatillo Axrorbek o`g`li <i>CHET EL MALAKA OSHIRISH TIZIMLARINI MAHALLIY KORXONALARDA QO`LLASH</i>	23
Сафина Нафиса Талгатовна Худойбердиева Шаходат <i>СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПРОЦЕССА ПРИНЯТИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ В ОРГАНИЗАЦИИ</i>	26
A.Zh.Juraev R.S.Esanov A.D. Matchanov <i>SYNTHESIS OF ESTERS OF 3-ACETOXY-18β-H-GLYCYRRETIC ACID WITH AMINO ALCOHOLS</i>	34
Boboradjabova Sevinch Bobomurod qizi М. Хамраева <i>BUGUNGI KUN YOSH AVLOD KADRLARNING PEDAGOGIK BILIM VA KO`NIKMALARI BORASIDA</i>	38
Аллаев Шеркул Ахмуратович <i>ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И ЕЁ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ ЛЮДЕЙ СТРАДАЮЩИХ ЛИШНИМ ВЕСОМ.</i>	42
Мамедов Марат Раимович <i>ВЛИЯНИЕ ВРЕДНЫХ ПРИВЫЧЕК НА ЗДОРОВЬЕ ЧЕЛОВЕКА, БОРЬБА С ВРЕДНЫМИ ПРИВЫЧКАМИ.</i>	46
Xodjayeva Diyora Zuxriddinovna Ashuraliyeva Dilnozaxon Baxtiyorjon qizi To`ychiyeva Munisa Orziqul qizi <i>QON BOSIMINI O`LCHASHNI FIZIK VA FIZIOLOGIK AHAMIYATI.</i>	54
Intizorxon Tursunaliyeva Rohatali qizi <i>EKOBOG` YARATISH VA UNING AHAMIYATI</i>	58
Eshniyozova N.N Akbarjonov A.A Jo`rayev M.M <i>YERYONG`OQ PO`STLOG`I ASOSIDA SORBENT OLISH.</i>	62
Abdulazizov Dovudbek Ganijonova Gulirano <i>GLOBALIZATION SPREAD OF THE ENGLISH LANGUAGE</i>	66
Vahobjonova Guljahon	70

<p>Nurmanova Aziza Ilhomova Sarvinoz O'rinboyeva Shaxrizoda <i>TURG'UNPO'LAT OBIDOVICH DAMINOVNING HAYOT YO'LI</i></p>	
<p>Allayarova Umida <i>21ST CENTURY MATHEMATICS</i></p>	75
<p>Zoirova Marhabo Yaxyo qizi Abdujabborova Mavjuda Baxtiyor qizi <i>MAKTABGACHA TA'LIM YOSHIDAGI BOLALAR DIQQAT VA XOTIRASINI RIVOJLANTIRISHGA PSIXOLOGIK YONDASHUV</i></p>	77
<p>Juraev Islombek <i>"LANGUAGE LEARNER DYNAMICS: UNDERSTANDING AND ADDRESSING INDIVIDUAL DIFFERENCES IN EFL GROUPS"</i></p>	82
<p>Abdullayev Shohruh Ulug`bek o`g`li <i>QO'QON XONLIGINI O'RGANISHDA "TARIXIY TURKISTON" ASARI AHAMIYATI</i></p>	86
<p>Xalilov Nurullo Xamidillayevich Qambarova Gulzira <i>SANOAT KORXONALARIDA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASH</i></p>	91
<p>Mirxoliyev Hayotjon Niyatqobul o`g`li <i>O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA BADIY MATNNING LINGVISTIK TADQIQI</i></p>	95
<p>Намозова Мафтуна Уткировна <i>ИНТЕРНЕТ-БАНКИНГ И МОБИЛЬНЫЕ ПРИЛОЖЕНИЯ: УДОБСТВО ДЛЯ КЛИЕНТОВ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДЛЯ БАНКОВ.</i></p>	99
<p>Qurbonova Sarvinoz Abdurashidovna <i>THE USE OF STEREOTYPES IN UZBEK AND ENGLISH LANGUAGES</i></p>	104
<p>Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Baxodirova Sapura Muhammad Shokir qizi Mirzayeva Nargiza Ibragimjonovna <i>GILAM TO'QISH SAN'ATI VA TARIXI</i></p>	107
<p>Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Rustamova Odina Mansurbek qizi Xusanova Mohira Gayratbek qizi <i>O'ZBEK MILLIY DO'PPILARI</i></p>	111
<p>Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Yuldasheva Mayramxon Shaxobidinovna Yaxshiboyeva Shirin Madatjon qizi <i>ASALARICHILIK TARIXI</i></p>	115
<p>Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Mirkomilova Zulfiya Mirzoxidjon qizi Olimjonova Odina Dilshodbek qizi <i>MANZARALI BOG'DORCHILIK TARIXI</i></p>	120

Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Qodirova Nargiza Olimbek qizi Abduhalilova Munisa Xayitali qizi Mamasodiqova Gulasal Maxamadjon qizi <i>ZARGARLIK</i>	124
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Mamatqodirova Aygul Nuriddinovna Maxkamova Raximaxon Baxodirjon qizi <i>TEXNOLOGIYA DARSLARIDA INTERFAOL USULLARNI QO'LLASH TEXNIKASI</i>	128
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Obidjonova Xonzoda Orifjon qizi Qo'ldasheva Dildora Olimjon qizi <i>O'ZBEK MILLIY HUNARMADCHILIGI</i>	133
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Nasimova Gulchiroy Abduraxim qizi Kamoldinova Dilafruz Valijon qizi <i>KULOLCHLIK</i>	137
Azerbaeva Perizat Bayrambay qizi <i>CLIMA TE CHANGE</i>	142
Karimov Amir Andarmonovich <i>TASHQI MUHITNI OG'IR METALLAR BILAN IFLOSLANISHIDA ODAM ORGANIZMIGA TA'SIRINI EKOLOGIK JIHATLARI</i>	146
Обокулов Нурулло Насибуллаевич <i>КУЛЬТУРА ДРЕВНЕЙ МЕСОПОТАМИИ В ИСТОРИИ МИРОВОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ</i>	154
Giyazova N.B. Qudratov Sardorxon Azimxon o'g'li <i>GLOBALLASHUV SHAROITIDA ENERGIYA RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH</i>	167
Niyozova Iroda Muyitdinov Dilshod Zavqiddin o'g'li <i>AGRAR SOHADA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH</i>	172
Niyozova Iroda Qanbarov Alisher <i>RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA IJTIMOY MEDIA MARKETINGINING AHAMIYATI VA AFZALLIKLARI</i>	177
Usmanova A.B. Itolmasov Nodirbek Qahramon O'g'li <i>SHAXSIY BREND VA MARKETINGNING IQTISODIYOTDAGI ZARURATI</i>	183
A.J.Abdulloyev Qosimov A <i>ISHLAB CHIQARISH KORXONALARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MARKETING TADQIQOTLARIDAN FOYDALANISH</i>	187
Burxonov S.	193

Ismoilov F. A <i>TADBIRKORLIK SUB'YEKTLARINING IQTISODIYOTDAGI AHAMIYATI</i>	
Nurova G Odilova Aziza Umid qizi <i>O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI</i>	201
Turdiyeva Muqaddas Umarovna Qo'ldosheva Shahrizoda <i>TA'LIM TIZIMI RAHBARINING FAOLIYATI VA BOSHQARISHDAGI INNOVATSION FAOLLIGI</i>	205
Gafurova Sh.K. G'ulomjonov Nurmuhammad <i>O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNING O'RNI</i>	210
Ниёзова Ирода Азимов Абдурахмон <i>ИҚТИСОДИЙ ФАНЛАРНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА ТАНҚИДИЙ РИВОЖЛАНТИРУВЧИ СТРАТЕГИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА УЛАРНИНГ ИМКОНИЯТЛАРИ</i>	216
Giyazova N.B. Ibodullayeva Dildora <i>YASHIL IQTISODIYOT VA UNING KELAJAKDAGI ISTIQBOLLARI</i>	221
Choriyeva N.K. Mardonova Mohinabonu <i>MAMLAKATIMIZ IQTISODIY O'SISHIDA SANOAT TARMOQLARINING HISSASI</i>	226
Qayimova Z.A. Qurbonov Sunnat <i>O'ZBEKISTON EKSPORTI VA IMPORTI - ASOSIY TOVARLAR VA HAMKOR DAVLATLAR</i>	233
Abdullayeva H.N. Sharipova M. Z. <i>O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINING DOLZARB MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI</i>	239
Bobomurodov Q.H. Axmatov Avazbek G'anisher o'g'li <i>FYUCHERS SHARTNOMALARINING O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI</i>	247
Ilkhomjon Toirov <i>MODERN INNOVATIVE DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF PHILOSOPHICAL KNOWLEDGE</i>	257
Karimov Ulmasbek <i>THE USE OF SOFTWARE TOOLS IN SOCIOLOGICAL RESEARCH</i>	261
Хабибуллина М.М Ахмедова Ф.А <i>ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ МАТЕМАТИКЕ В АКАДЕМИЧЕСКИХ ЛИЦЕЯХ</i>	266
Aripov Zoirjon	269

<i>THE ROLE OF INTERACTIVE TECHNIQUES IN ACHIEVING TRAINING EFFICIENCY</i>	
Karimova Gulnoza <i>SOCIOLOGICAL MONITORING SYSTEM IN SOCIOLOGICAL RESEARCH</i>	273
Yuliyeva Mehriniso Bobonazarovna <i>RAHBAR FAOLIYATINING BOSHQARUV JARAYONIDAGI IJTIMOY-PSIXOLOGIK VAZIFALARI</i>	278
Xursandova Dilnoza Xudoyberdiyevna <i>DESTRUKTIV SHAXS XUSUSIYATLARI VA OILADAGI MUHITGA MOSLASHUVI</i>	284
Choriyeva Mahliyo Narzullayevna <i>SINF RAHBARLARNING O'QUVCHILAR BILAN ISHLASH JARAYONIDAGI PSIXOLOGIK VAZIFALARI</i>	289
Ubaydullayev Muzaffar Shukurillo o'g'li. Aliyeva Gavharoy Abdumutalipovna <i>VITAMINLAR VA VITAMIN YETISHMOVCHILIGIDA YUZAGA KELADIGON KASALLIKLAR</i>	293
Асанов А.А. Исаева З.Т <i>КОГНИТИВНЫЙ АНАЛИЗ: ИССЛЕДОВАНИЕ КОНЦЕПТОВ МИРА, ЛЮБВИ, СЕМЬИ, ДУШИ, ВРЕМЕНИ И ЖЕЛАНИЯ</i>	299
Raxmonqulov Muhammadjon Xamroqulov A'zamova Gulshanoy Ismonali qizi <i>TEXNOLOGIYA DARSLARI JARAYONIDA MUAMMOLI TA'LIM.</i>	305
Hayitov Abdusodiq Donayevich Danayeva Zulhumor Abdusodiq qizi <i>MATEMATIKA O'QITISH METODIKASI</i>	311
Abdullayeva M.I Bahriyeva G.N. <i>BOSHLANG'ICH TA'LIM TABIIY FANLARNI O'QITISHDA SINFDAN TASHQARI ISHLAR</i>	315
Polvonov J.A <i>XIVA XONLIGIDA MAHALLIY AMALDORLARNING VAZIFALARI VA FUQAROLARNI QABUL QILISH TARTIBLARI</i>	322
Sodiq Qurbanov <i>ALLOMA TAFTAZONIY HAYOTI VA IJODI</i>	329
Gulomova Begoyim Elmurod qizi Lutfullayev Po'latxon <i>METAPHORIC AND TRANSTALOGIC ANALYSIS OF 'ANIMAL FARM'</i>	333
Feruza V. Azizova Alina M. Salikhova <i>THE ROLE OF THE "GREEN REVOLUTION" IN SOLVING THE FOOD PROBLEM</i>	338
Teshaboyeva Nafisa Zubaydulla qizi Mamatkulova Malikabonu Gani qizi <i>FAMOUS SPORTSMEN OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN</i>	344

B.S.Siddikov Sh.N. Mehmonaliyev <i>BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA MA'NAVYIY-AXLOQIY QADRIYATLAR TIZIMINI RIVOJLANTIRISHDAGI ASOSIY OMILLAR.</i>	347
Satlikova Mukhayyo Bakhtiyorovna <i>MINOR LYRICAL GENRES IN UZBEK LITERATURE OF THE XV-XVI CENTURIES</i>	351
Kurbanov Muzaffar Abdumutalibovich Mo'minova Matluba Akmalxon qizi <i>NUTQ VA MULOQOT</i>	354
Akramov Adahamjon Abarjon o'g'li <i>TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUVCHILARGA EKOLOGIK TA'LIM-TARBIYA BERISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI.</i>	357
Baytanov O'ralboy Miraqul o'g'li Ashirboyeva Munirabonu G'ulom qizi <i>TOVAR MODDIY ZAHIRALAR HISOBI</i>	364
Abduvaliyeva Olima Murodilla Qizi <i>INGLIZ TILI SINFLARIDA OG'ZAKI NUTQNING AN'ANAVIY O'QITISH USULLARI</i>	369
Холназаров Йигитали Ҳамидович <i>ТОВЛАМАЧИЛИК УЧУН ЖИНОЙ ЖАВОБГАРЛИК</i>	376
Неъматов Хусан Ибодуллаевич Рахматов Фармонбек Хусан ўғли <i>АДСОРБЦИОННАЯ ОЧИСТКА ГАЗОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЖЕЛЕЗОМАНГАНЦЕВЫХ КОНКРЕЦИЙ ЖМК</i>	380
Неъматов Хусан Ибодуллаевич Жабборов Нодирбек Холтўревич Ризаев Шердил Алишер ўғли <i>СЛОЖНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОЧИСТКИ ПРИРОДНЫХ ГАЗОВ АМИНАМИ</i>	385
Бекмуродов Азамат Алишер ўғли Юлдашев Тошмирза Рахмонович Ризаев Шердил Алишер ўғли <i>ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ОЧИСТКИ ГАЗА ОТ КИСЛЫХ КОМПОНЕНТОВ</i>	396
Akbarova Muxayyo Xusanovna Sodiqjonova Mashhura Voxidjon qizi <i>GINKGO BILOBA - TABIAT DURDONASI</i>	411
Akbarova Muxayyo Xusanovna Karimjonova Umidaxon Akmaljon qizi <i>QOQIO'TDOSHLAR- ASTERACEAE L. OILASINING AYRIM DORIVOR VAKILLARI</i>	414

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA XORIJIY INVESTITSIYALARNING O‘RNI

Buxoro davlat universiteti
Iqtisodiyot kafedrasi o‘qituvchisi

Gafurova Sh.K.

Iqtisodiyot va turizm fakulteti talabasi

G‘ulomjonov Nurmuhammad

Annotatsiya. *O‘zbekiston iqtisodiy taraqqiyotida bozor iqtisodiyoti sharoitida innovatsiyalarni rivojlantirish masalasi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Maqolada investitsiyalarning mamalakatimiz iqtisodiy o‘shish ko‘rsatkichlariga qo‘shadigan hissasi, ularni jalb qilish yuzasidan ko‘rilayotgan chora-tadbirlar mujassamlashgan.*

Kalit so‘zlar. *Innovatsiya, investitsiya, iqtisodiy o‘shish, investor, investitsion jozibadorlik, kapital, globallashuv*

Insoniyat taraqqiyotining hozirgi bosqichida globallashuv jarayonlarining jadal rivojlanishi kuzatilmoqda. Iqtisodiy sharoitda globallashuv - bu jahon xo‘jaligining butun hududini qamrab olgan iqtisodiy aloqalarning o‘rnatilishi va kengayishi. Umumiy ma‘noda globallashuv jahon iqtisodiyotining yagona tizim sifatida rivojlanishining yangi bosqichi sifatida mutlaqo yangi istiqbollarni ochadi. Biroq, globallashuv jarayonini mutlaqlashtirmaslik va unga tor yondashuvga rioya qilish kerak emas, chunki uning ijobiy va salbiy tomonlari bor. Bir davlatdagi ijtimoiy-iqtisodiy notinchlik boshqa mamlakatlarga ham ta‘sir qilishi muqarrar, global miqyosda tarqalayotgan moliyaviy inqiroz esa globallashuvning bevosita natijasidir.

Xalqaro investitsiyalar global iqtisodiy rivojlanishni rag‘batlantirishda muhim rol o‘ynaydi. Agar moliyaviy resurslar mamlakat chegaralarida cheklangan bo‘lsa, bu iqtisodiy o‘shishni cheklaydi va oxir-oqibat taraqqiyotni qiyinlashtiradi. Xalqaro investitsiya bozoriga kirish investitsiyalar uchun yangi istiqbollarni va o‘z mamlakatingizda qayta investitsiya qilinishi mumkin bo‘lgan katta foyda olish imkoniyatini ochadi.

Investitsion muhitni yaxshilash davlatlarga bir necha jihatlardan katta foyda keltiradi:

1. Inqiroz davrida ayniqsa muhim bo‘lgan xorijiy investitsiyalar oqimi orqali iqtisodiyotni rag‘batlantirish.

2. Ishlab chiqarishni faol modernizatsiya qilish va fan-texnikaning eng yangi yutuqlarini joriy etish. Chet el kapitali korxonalarining keyingi rivojlanishiga hissa qo'shib, yangi uskunalarni sotib olish va texnologiyani takomillashtirish uchun ishlatilishi mumkin.

3. Mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy ahvolini yaxshilash. Mahalliy tadbirkorlik subyektlariga kiritilayotgan sarmoyalar yangi ish o'rinlarini yaratib, aholi farovonligini har tomonlama yuksaltirmoqda. Shu bilan birga, xorijiy korxonalarining yopilishi ishsizlikning kuchayishiga, ishchi kuchining mintaqadan chiqib ketishiga va boshqa salbiy ijtimoiy oqibatlarga olib kelishi mumkin.

4. Dastlabki bosqichda katta miqdorda investitsiyalarni talab qiluvchi eng ko'p resurs talab qiladigan tarmoqlarni qo'llab-quvvatlash. Chet el kapitali jalb qilinmasa, ko'plab loyihalar amalga oshirishda qiyinchiliklarga duch keladi.

5. Qulay siyosiy muhitni yaratish. Investitsiyalar ishtirokchi davlatlar o'rtasidagi ishbilarmonlik aloqalarini rag'batlantiradi, boshqa sohalarda hamkorlikni osonlashtiradi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar ilg'or texnologiyalar va biznesni boshqarishning zamonaviy usullarining kirib kelishiga yordam beradi. To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish milliy iqtisodiyotning jahon iqtisodiy tizimiga eng samarali integratsiyalashuviga yordam beradi. Shu bois mamlakatimiz to'g'ridan-to'g'ri xorijiy sarmoyalarni jalb etishdan manfaatdor. 2016-2023-yillarda O'zbekiston Respublikasiga Yevroosiyo mintaqasidan import qilingan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar ulushi sezilarli darajada oshdi, bu ko'rsatkich 12,1 foizdan 20 foizgacha o'sganini ko'rishimiz mumkin.

O'zbekiston 2022-yil oxiriga kelib 2,5 milliard AQSh dollari miqdorida sof to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar importini amalga oshirib, xorijiy investitsiyalar bo'yicha rekord darajaga erishdi. 2023 yilga kelib O'zbekiston investitsiyalar to'plangan import qiluvchi davlatlar orasida ikkinchi o'rinni egallab, uning ulushi 19,8 foizni tashkil etadi, Qozog'istondan keyin 27,2 foiz ulushi bor.

O'zbekistonda to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish bo'yicha qator chora-tadbirlar va islohotlar faol amalga oshirilmoqda. Investitsiyalarning asosiy ustuvor yo'nalishlari ishlab chiqarish va energetikani rivojlantirishdir. Ushbu ustuvor vazifalar doirasida elektr jihozlari, avtotransport vositalari, qurilish materiallari ishlab chiqarish, shuningdek, kimyo sanoati va quyosh elektr stansiyalarini qurish bo'yicha loyihalar amalga oshirilmoqda. Davlatning asosiy maqsadi chet el kapitalining kirib kelishi jarayonlarini qo'llab-quvvatlash va nazorat qilishdir. Mamlakat iqtisodiyotiga

kiritilayotgan investitsiyalar va mahalliy ishlab chiqaruvchilarning to'liq siqib chiqarilishi o'rtasidagi nomutanosiblikni oldini olish maqsadida O'zbekiston Respublikasining investitsiya siyosatida mahalliy kichik va yirik biznesning manfaatlarini hisobga olgan holda xorijiy investitsiyalar uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga intilmoqda.

Investitsion muhit mamlakatning investorlar uchun jozibadorligini belgilovchi asosiy omil hisoblanadi. O'zbekiston o'zining geografik joylashuvi va tabiiy resurslari tufayli investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha salmoqli salohiyatga ega bo'lsa-da, murakkab byurokratiya, qonunchilikda shaffoflik va prognozning yo'qligi, moliyadan foydalanishning cheklanganligi, korrupsiya muammolari va infratuzilmaning yetarli emasligi kabi qator muammolarga duch kelmoqda. Davlat, ishbilarmon doiralar va xalqaro hamkorlarning kompleks yondashuvi va birgalikdagi sa'y-harakatlaridan foydalangan holda, O'zbekiston ushbu qiyinchiliklarni yengib o'tishi va barqaror iqtisodiy o'sish va mamlakat farovonligiga xizmat qiluvchi yanada qulay investitsiya muhitini yaratishi mumkin.

O'zbekiston iqtisodiy taraqqiyotida bozor iqtisodiyoti sharoitida innovatsiyalarni rivojlantirish masalasi muhim ahamiyat kasb etmoqda. 2019-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini innovatsion rivojlantirish strategiyasi va 2017-2021-yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasini amalga oshirishga oid Davlat dasturi kabi bir qator muhim hujjatlar qabul qilindi. 2020-yil "Ilm-ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili". Bu hujjatlar mamlakatning ehtiyojlari, sharoitlari va rivojlanish istiqbollari belgilab beradi. Hozirgi vaqtda jahon hamjamiyatining mamlakatlari va mintaqalari uchun ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning asosiy jihati innovatsion rivojlanishdir. AQSh, Yevropa Ittifoqi, Yaponiya, Janubiy Koreya, Xitoy va Hindistonning iqtisodiy o'sishi asosan ilmiy va texnik tarmoqlar va innovatsiyalarni joriy etish. Innovatsiyalarsiz iqtisodiy tizim milliy iqtisodiyotning keyingi taraqqiyotini ta'minlash uchun zarur bo'lgan barqaror muvozanatga erisha olmaydi.

Jahon hamjamiyatining boshqa mamlakatlari qatori O'zbekistonda ham sanoat ishlab chiqarishini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik yangilash, bu jarayonga ilmiy jamoatchilik va soha mutaxassislarini keng jalb etish borasida izchil ishlar amalga oshirilmoqda. Biroq O'zbekiston iqtisodiyotining innovatsion rivojlanishiga ko'maklashishda investitsiyalar va ulardan ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotni jadallashtirish va aholi turmush darajasini oshirish uchun faol foydalanish muhim rol o'ynaydi.

Makroiqtisodiy darajada investitsiyalar ishlab chiqarishni kengaytirish, iqtisodiyotda tarkibiy o'zgarishlarni joriy etish, mahalliy mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish, ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni, jumladan, ishsizlik, ta'lim, sog'liqni saqlash, ekologiya va boshqa muammolarni hal qilish uchun zarurdir.

Mikro darajadagi investitsiyalar kompaniyaning mavqeini rivojlantirish va mustahkamlashga, asosiy fondlarni yangilashga, moliyaviy ahvolni barqarorlashtirishga, korxonaning raqobatbardoshligini oshirishga, xodimlarning malakasini oshirishga va boshqaruv usullarini takomillashtirishga yordam beradi.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida davlat investitsiya faoliyatini tartibga solishga faol aralashadi. Bu, birinchidan, tizimni shakllantiruvchi omil sifatida namoyon bo'ladi, chunki u me'yoriy-huquqiy bazani yaratadi. O'zbekistonning investitsion qonunchiligi MDH davlatlari orasida eng ilg'or qonunchilik sanaladi, chunki u xalqaro investitsiya huquqining asosiy qoidalarini o'z ichiga oladi. Davlatning o'zi to'g'ridan-to'g'ri investorlarga tanlov asosida davlat mablag'larini ajratuvchi investitsiya faoliyati ishtirokchisi. Shu bilan birga, investitsiya qarorlarini qabul qilishda davlat real loyihalar samaradorligini baholashda tijorat tashkilotlaridan farqli tamoyillarga amal qiladi.

O'zbekistonda makroiqtisodiy barqarorlik va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash, iqtisodiyot tarmoqlarining raqobatbardoshligi, investitsiya va eksport salohiyatini oshirish, iqtisodiyot tarmoqlarini rivojlantirish va himoya qilish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish, tadbirkorlik, mehnat bozoridagi keskinlik darajasini pasaytirish, aholi daromadlarini oshirish va kam ta'minlangan fuqarolar sonini kamaytirishga qaratilgan 2030 yilgacha mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning kompleks konsepsiyasi qabul qilindi. So'nggi yillarda O'zbekistonda sarmoyaviy muhitni yaxshilash bo'yicha faol ishlar olib borilmoqda. Mamlakat hukumati tomonidan xorijiy sarmoyalarni jalb etish va ichki kapital bozorini rivojlantirishga qaratilgan qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Biroq, barcha sa'y-harakatlarga qaramay, O'zbekiston sarmoyaviy muhitida hal etilmagan muammolar saqlanib qolmoqda.

1. Siyosiy beqarorlik

O'zbekiston boy tarix va madaniyatga ega. Ammo mamlakat o'tmishda siyosiy beqarorlik davrlarini boshidan kechirgan, bu esa sarmoyaviy muhitga salbiy ta'sir ko'rsatgan. Ayni paytda O'zbekiston hukumati siyosiy barqarorlikni ta'minlashga harakat qilmoqda. Biroq xorijiy sarmoyadorlar

uchun siyosiy barqarorlikning ahamiyati ularning mamlakat iqtisodiyotiga sarmoya kiritish qaroriga ta'sir etuvchi asosiy omillardan biri bo'lib qolmoqda.

2. Iqtisodiy erkinlik darajasi

Iqtisodiy erkinlik tadbirkorlarga o'z faoliyat yo'nalishlarini mustaqil ravishda belgilash, ishlab chiqarish hajmlari va mahsulotiga narxlarni belgilash imkoniyatini nazarda tutadi. O'zbekistonda iqtisodiy erkinlik turli omillar, masalan, davlat tomonidan narxlarni tartibga solish, faoliyatning ayrim turlarini litsenziyalash va boshqa cheklovlar bilan cheklanadi. Bu esa xususiy tadbirkorlikning rivojlanishini, xorijiy sarmoyalarning kirib kelishini murakkablashtiradi.

3. Byurokratiya ko'rinishidagi to'siqlar:

Investorlar duch keladigan asosiy muammolardan biri byurokratik protseduralarning murakkab va ko'p bosqichli tizimidir. Tadbirkorlikni ro'yxatdan o'tkazish, litsenziya va ruxsatnomalar olish jarayonlari haddan tashqari byurokratiya va qarorlar qabul qilishda aniqlik yo'qligi sababli ko'pincha kechiktiriladi.

4. Investorlar huquqlarini himoya qilish

Investorlar huquqlarini himoya qilish - bu investorlar manfaatlari xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qonunlar va normativ hujjatlar tizimi. O'zbekistonda bu jihat rivojlanish bosqichida bo'lib, muayyan qiyinchiliklarga duch kelmoqda, jumladan, ushbu sohada aniq qonunchilikning yo'qligi va sud amaliyotining murakkabligi. Bu muammolar xorijiy investitsiyalarni jalb etish va milliy moliya bozorini rivojlantirishni murakkablashtiradi.

5. Soliq tizimi

Soliq tizimi - bu byudjetga tushadigan soliq va yig'imlar yig'indisidir. O'zbekistonda soliq tizimi murakkab va chalkash bo'lib, bu soliq stavkalarining yuqoriligi, soliq qonunchiligining murakkabligi va boshqa jihatlar kabi muayyan qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Bu muammolar biznes rivojlanishiga va xorijiy investitsiyalar oqimiga to'sqinlik qilmoqda.

6. Korruptsiyaga qarshi kurashdagi kamchiliklar va shaffoflikning yo'qligi:

Korruptsiya va davlat institutlarida aniqlik yo'qligi bilan bog'liq muammolar biznes va investitsiyalar uchun asosiy to'siq bo'lib qolmoqda. Hukumatning o'zaro hamkorligi mexanizmlariga ishonchning pastligi va qarorlar qabul qilish jarayonlarida shaffoflikning yo'qligi potensial investitsiyalarni to'xtatmoqda.

Bunday muammolarga qaramay, O'zbekistonda qiyinchiliklarni yengib o'tish va yanada jozibador investitsiya muhitini yaratish istiqbollari mavjud. Hukumat ishbilarmonlik muhitini yaxshilash va investitsiyalarni

rag'batlantirishga qaratilgan ulkan iqtisodiy islohotlar dasturlarini amalga oshirish tarafdori.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlash mumkinki, O'zbekistonda investitsiya muhitini rivojlantirish muammolarini hal etish uchun siyosiy barqarorlikni oshirish, iqtisodiy erkinlikni kengaytirish, investitsiyalarning huquqiy himoyasini kuchaytirish, infratuzilmani rivojlantirish va soliq tizimini takomillashtirishga qaratilgan keng qamrovli islohotlarni amalga oshirish zarur. Ushbu chora-tadbirlar xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va ichki kapital bozorini rivojlantirish uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga yordam beradi, bu esa o'z navbatida O'zbekistonning iqtisodiy o'sishi va raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Innovatsion rivojlanish strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni O'zbekiston Respublikasining 2019-2021 yillarga mo'ljallangan Davlat dasturi beshta ustuvor yo'nalish bo'yicha Harakatlar strategiyasini amalga oshirish O'zbekiston Respublikasini 2017-2021-yillarda “Ilm-fanni rivojlantirish yili ta'lim va raqamli iqtisodiyot” – Xalq so'zi, 22.09.2018

2.O'zbekistonning 2025 yilgacha investitsiya siyosati strategiyasi.-, www.Uza.Uz

3. Bakhridinovna–teacher, A. N. A. N. (2023). STRATEGIES OF FINANCIAL REFORMS IN UZBEKISTAN FOR 2022-2026: THEIR FOUNDATIONS AND WAYS OF DEVELOPMENT. SCIENCE AND PEDAGOGY IN THE MODERN WORLD: PROBLEMS AND SOLUTIONS, 1(12), 64-72.

4.Qayimova, Z. (2020). INNOVATION POLICY OF THE COUNTRY AND ITS MECHANISM. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 1(1).

5.Tairova, M. M., Kadirova, N. R., & Aminova, N. B. (2021). The Essence And Content Of Marketing In The Field Of Innovation. Essence, 5(2), 261-264.

6. Muhammedrizaevna, T. M., Khakimovna, U. M., Abdullayevna, K. Z., & Bayazovna, G. N. The role of using innovations in improving the competitiveness of goods. Gwalior management academy, 11.

